

Οι Έλληνες ήρωες του 1821 σκέφτονταν και

1.

Ρώτησαν κάποτε τον πυρπολητή Κανάρη, εκείνο το σεμνό ήρωα του '21, που 'γινε κατόπιν ναύαρχος, υπουργός και πρωθυπουργός.

- Πως τον έκανες τον άθλο Ναύαρχε;
Κι αυτός απάντησε:

- *Να, ξύπνησα εκείνο το πρωί και είπα:*

Απόψε Κωσταντή θα πεθάνεις για την Ελλάδα.

Σ' αυτό το "απόψε θα πεθάνεις" βρισκόταν η ηθική δύναμή του. Η ιστορική, η αμετάκλητη απόφασή του τον έριξε στην Ελληνική θάλασσα, όπλισε τα στιβαρά του χέρια, άναψε το δαυλό, έκαψε τον τουρκικό στόλο κι έγινε ο φόβος και ο τρόμος των τούρκων θαλασσινών.

2. Ο Ψαριανός πυρπολητής ο Κωνσταντίνος Κανάρης, το καλοκαίρι του 1825, ξεκίνησε για την Αλεξάνδρεια με σκοπό να πυρπολήσει τον εχθρικό στόλο. Σε κάποια ώρα βρέθηκαν χωρίς τροφές και νερό. Αναγκάζουν τότε ένα αυστριακό ιστιοφόρο που βρέθηκε πλάι τους κάποια ώρα να τους εφοδιάσει. Τους δίνουν ψωμί, τυρί, ένα βαρέλι σαρδέλες και νερό.

- Δεν έχω χρήματα για να σου τα πληρώσω τώρα είπε στον αυστριακό καπετάνιο ο Κανάρης. Γράψε μου όμως σ' ένα χαρτί πόσο κοστίζουν και δος το μου να υπογράψω.

- Δε θέλω τίποτα, απαντά ο Αυστριακός ικανοποιημένος που ξεγλίτωσε εύκολα.

- Φέρε το χαρτί, είπε αποφασιστικά ο Κανάρης και γράψε 2000 γρόσια. Και συμπληρώνει περήφανα, το έθνος μου θα σου τα πληρώσει!

Ο Αυστριακός που δεν ήθελε να χάσει την ευκαιρία, του λέει προκλητικά,

- Μα δεν έχετε κράτος.

Αναστατώνεται η ελληνική ψυχή του Κανάρη και του δίνει πληρωμένη απάντηση.

- Δεν έχουμε κράτος, μα θα κάνουμε!

Πέρασαν από τότε αρκετά χρόνια. Ο Κανάρης είναι τώρα Υπουργός των Ναυτικών. Μια μέρα μπαίνουν στο γραφείο του ένας παλιός κι αγαπητός συμπολεμιστής του, μαζί μ' έναν άλλο, που ο Κανάρης δεν θυμόταν που τον είχε ξαναδεί.

- Καπετάνιε, τον θυμάσαι τον κύριο;

- Όχι, απαντάει ο Κανάρης.

- Κι εγώ δυσκολεύτηκα να τον γνωρίσω. Στο τέλος όμως τον θυμήθηκα. Τον συνάντησα στη Ρουμανία και σου τον φέρνω. Είναι ο Αυστριακός καπετάνιος που πήραμε από το καράβι του τα τρόφιμα.

Άστραψαν τότε τα μάτια του Κανάρη. Το πρόσωπό του όλο φωτίστηκε.

Ήταν μονάχα γιατί θα ξεπλήρωνε ένα παλιό του χρέος; Ή και γιατί έφθασε η στιγμή να δικαιωθεί κι εκείνη η απάντηση που είχε δώσει τότε στον Αυστριακό, «Δεν έχουμε Έθνος μα θα κάνουμε!» Γεμάτος συγκίνηση κι εθνική περηφάνια ρωτάει τον Αυστριακό.

- Το έχεις εκείνο το χαρτί; Δώσε μου το. Με δισταγμό εκείνος του το παραδίδει. Αμέσως δίνει διαταγή ο Υπουργός να πληρωθεί το ποσό στον ξένο πλοίαρχο.

- Δεν πίστευες τότε στα λόγια μου. Τότε δεν είχαμε Κράτος, το κάναμε όμως! Του πρόσθεσε ο Κανάρης, χαμογελώντας με εθνική περηφάνια.

Την ακεραιότητα του χαρακτήρα του. Τη σταθερή του απόφαση στην τελική νίκη. Ίσως η σύνθεση όλων αυτών των α

προσωπικότητες-πρότυπα για κάθε εποχή!

3. Μεσημέρι τής 26 Ιουλίου 1822, στα Δερβενάκια. Η περίφημη μάχη, που όπως είναι γνωστό, στοίχισε στο Δράμαλη την ολοκληρωτική καταστροφή τής τεράστιας στρατιάς του βρίσκεται στην κρισιμότερη φάση της.

Ο Γέρος του Μοριά, καθισμένος σ' ένα βράχο, παρακολουθεί με τα κιάλια του τους τούρκους που έχουν αρχίσει να τσακίζουν. Ξάφνου ακούει δίπλα του κάποιο θόρυβο. Γυρίζει και βλέπει ένα βοσκόπουλο, στηριγμένο στη γκλίτσα του, να παρακολουθεί κι' αυτό, τα παλικάρια που ταμπουρωμένα στις πλαγιές της χαράδρας θέριζαν τους τούρκους με τα καριοφίλια τους.

- 'Τι στέκεις έτσι ορέ Έλληνα και χαζεύεις; του φωνάζει με τη βροντερή

του φωνή ο Κολοκοτρώνης. Γιατί δεν τρέχεις και συ να πολεμήσεις τους περσιάνους;

- Μα, δεν έχω άρματα, καπετάνιε μου, του δικαιολογήθηκε ο τσοπάνος.

Με τι να πολεμήσω;

- Με τη γκλίτσα σου, μωρέ Έλληνα! Κι' αυτή όπλο είναι. Να κοπανίσεις μια δυνατή στο κεφάλι ενός τούρκου, να τον σκοτώσεις, να του πάρεις τα άρματά του κι ύστερα μ' αυτά να πολεμήσεις τους άλλους μουρτάτες.

Το τσοπανόπουλο, χωρίς να δώσει απάντηση, έφυγε τρέχοντας και χάθηκε, πηδώντας στη χαράδρα που γινόταν η μάχη.

Βράδυ τής ίδιας μέρας. Η νύχτα αρχίζει ν' απλώνει τα σκοτεινά πέπλα, της στη φύση. Η μάχη έχει σχεδόν τελειώσει κι οι Έλληνες ρίχνουν τις τελευταίες τους τουφεκιές. Ο Κολοκοτρώνης παρακολουθεί ικανοποιημένος τους λίγους Τούρκους, που απόμειναν, να τρέχουν τρομοκρατημένοι, προσπαθώντας να γλιτώσουν. Εκείνη τη στιγμή παρουσιάζεται μπροστά του ένα θεόρατο παλικάρι. Κρατά, στα χέρια του ένα μαλαμοκαπνισμένο καριοφίλι, το σελάχι του είναι γεμάτο από ασημοκολλημένες κουμπούρες και το ιδρωμένο πρόσωπό του μαυρισμένο από τους καπνούς της μάχης.

- Ποιος είσαι συ μωρέ; του φωνάζει ο Γέρος.

- Δε με γνωρίζεις, καπετάνιε ; Είμαι ο τσοπάνος, που έστειλες το μεσημέρι να πολεμήσει με τη γκλίτσα του. Έκανα όπως μου είπες. Σκότωσα έναν τούρκο του πήρα τ' άρματα και... να 'μαι τώρα, του πρόσθεσε, δείχνοντας του την πλουμιστή αρματωσιά του μ' περηφάνια.

- Μπράβο μωρ' Έλληνα, του είπε χαρούμενος ο Κολοκοτρώνης. Και ευχαριστημένος, χτύπησε φιλικά το παλικάρι στην πλάτη.

4. Ο Μ. Μπότσαρης ήταν από τους λίγους αγωνιστές της Ελευθερίας που προτιμούσαν το κοινό συμφέρον από το προσωπικό όφελος. Για την ανδρεία που έδειξε στις μάχες κατά του Χουρσίτ Πασά και στην υπεράσπιση του Μεσολογγίου κατά την πρώτη πολιορκία, η προσωρινή κυβέρνηση του έστειλε δίπλωμα Στρατηγού.

Η τιμητική αυτή διάκριση προκάλεσε τη ζήλια των άλλων οπλαρχηγών και ακούστηκαν παράπονα εναντίον του.

Τότε ο Μάρκος, πήρε το δίπλωμα, το 'σκισε σε μικρά κομμάτια μπροστά τους και, σκορπίζοντάς τα στον αέρα , είπε σ' εκείνους που παραπονιόνταν:

- Αύριο θα ξαναγίνει πόλεμος. Κι όποιος σταθεί άξιος , παίρνει το δίπλωμά του από τους Τούρκους.

5. Υστερα από τη μάχη στα Δερβενάκια, ο Νικηταράς, που τόσο καταστροφή προξένησε στους Τούρκους ώστε πήρε το προσωνύμιο "Τουρκοφάγος" έστειλε στη γυναίκα του ένα καλοτυλιγμένο πακετάκι.

Όλοι νόμισαν ότι θα είχε κανένα διαμαντένιο κόσμημα, από τα τόσα που έπεσαν στα χέρια των παλικαριών, που μοιράστηκαν τους θησαυρούς του τούρκου πασά. Γι' αυτό έτρεξαν όλοι περιέργοι να το περιεργαστούν.

Καθώς όμως η σύζυγος του δοξασμένου αρχηγού Αγγελίνα (κόρη του πρωτοκλέφτη του Μοριά του θρυλικού Ζαχαριά) άνοιξε το δέμα, βρήκε μια ξύλινη ταμπακιέρα κι ένα σημείωμα του αντρός της που έγραφε:

«...Τα παλικάριά μου, μου πρόσφεραν τούτη την ταμπακέρα κι ένα σπαθί στολισμένο με πολύτιμα πετράδια. Το σπαθί το χάρισα στη διοίκηση της Ύδρας, για να χρησιμεύσει στο αρμάτωμα του στόλου που τόσο χρειάζεται στην Πατρίδα. Την ταμπακέρα τη στέλνω σε σένα που μου είσαι το πιο αγαπημένο πρόσωπο που έχω στον κόσμο ύστερα από την Πατρίδα....»

Ωστόσο ο Νικηταράς πέθανε το 1849 τυφλός και πάμπτωχος στον Πειραιά, αφήνοντας τη θυγατέρα του γεροντοκόρη.

6. Την εποχή που οι τούρκοι πολιορκούσανε το Μεσολόγγι, οι Σουλιώτες είχανε βγάλει από μέσα τις οικογένειές τους και τις είχανε ασφαλίσει στον κάλαμο. Μαζί ήτανε και οι οικογένειες των Τζαβελλαίων με αρχηγό τη Δέσπω Τζαβέλλα.

Το Μ. Σάββατο έφτασε στον Κάλαμο το τρομερό μαντάτο. Σε κάποια μάχη που γίνηκε στο Μεσολόγγι σκοτώθηκαν και τα δυο παιδιά της Δέσπως, ο Κίτσος και ο Ζυγούρης.

Οι άλλες γυναίκες μόλις έμαθαν την είδηση , άρχισαν τους θρήνους και τα μοιρολόγια. Σε μια στιγμή όμως βλέπουν έκπληκτες την ηρωική μητέρα να σηκώνεται και να τους λέει επιτακτικά:

«Πάψτε μωρές τα κλάματα. Τα παιδιά μου πήγανε συνοδεία στο Χριστό , που θα τα πάει στον Παράδεισο, γιατί πέσαμε για την Πατρίδα! Σηκωθείτε να βάψουμε τα αυγά μη μας οργιστεί ο Θεός.»

Κι η ηρωική μητέρα άρχισε να ετοιμάζει τις βαφές και τα τσουκάλια. Οι άλλες Σουλιώτισσες σηκώθηκαν ντροπιασμένες και άρχισαν να την βοηθούν.

Αλλά καθώς οι γυναίκες ήτανε απασχολημένες με τη βαφή των αυγών, φτάνει κάποιος μαντατοφόρος από το Μεσολόγγι. Στάθηκε μια στιγμή, σκούπισε τον ιδρώτα από το μέτωπό του και γυρίζοντας στη Δέσπω:

«Δεν είναι τίποτε καπετάνισσα, φώναξε. Τα παιδια είναι καλά με τη δύναμη του Θεού. Μονάχα ο Ζυγούρης λαβώθηκε στο χέρι. Μα δεν είναι

τίποτα σοβαρό» Οι γυναίκες τριγύρισαν χαρούμενες τη Δέσπω. Κι εκείνη, σοβαρή, γονάτισε μπροστά στο εικόνισμα της Παναγιάς, σήκωσε τα χέρια της και ακούστηκε να ψιθυρίζει:

- Σ' ευχαριστώ, Παρθένα μου, που τους γλίτωσες κι αυτή τη φορά... Μα εγώ πάντα ξεγραμμένους τους έχω.

7. Είχε τελειώσει ο Αγώνας κι οι δοξασμένοι αρχηγοί του είχαν αποτραβηχτεί από τις πολεμικές τους ασχολίες και ξεκουράζονταν στα σπίτια τους. Έτσι κι ο θρυλικός Τουρκοφάγος Νικηταράς, φτωχότερος απ' ότι ήταν πριν αρχίσει η επανάσταση, στο φτωχικό του στον Πειραιά.

Ήταν παραμονή πρωτοχρονιάς όταν τον επισκέφτηκε ο δοξασμένος θεός του, ο Γέρος του Μοριά. Καθισμένοι στην αυλή του σπιτιού οι δυο Στρατηγοί συζητούσαν για τα περιστατικά του αγώνα, όταν ένα τσούρμο από παιδιά της γειτονιάς, μπήκαν στον αυλόγυρο κι άρχισαν να τραγουδούν τα κάλαντα για τον ερχομό του καινούργιου χρόνου.

Όταν τελείωσαν τα παιδιά, ο Νικηταράς ζήτησε από τον Κολοκοτρώνη μερικούς παράδες να τους δώσει, όπως ήταν το έθιμο, γιατί εκείνος δεν είχε.

Ο Γέρος του έδωσε πρόθυμα, αλλά του είπε για να τον πειράξει:

- Δεν ντρέπεσαι να διακονεύεις, κοτζάμ καπετάνιος εσύ, με τόσες δόξες; Τι σόι Στρατηγός είσαι; hellenica.de

Ο Νικηταράς

- Πραγματευτείς
Μα δε θα ήτ

άνιος.
για να

8. Όταν ο Στρατηγός Μακρυγιάννης βρισκόταν στους Μύλους με τα παλικάρια του και προπαρασκευάζονταν για τη μάχη με τον Ιμπραήμ, τον επισκέφτηκε ο Ναύαρχος Δεριγνί.

- Τι κάνετε αυτού; Ρωτά το Στρατηγό.
- Εδώ θα σταματήσουμε το Μπραήμι, απαντά ο Μακρυγιάννης.
- Με μια χούφτα άνδρες;
- Μπορεί να είμαστε λίγοι κι αδύναμοι, μα έχουμε μαζί μας τον Παντοδύναμο Θεό και θα νικήσουμε!!!
- τρεμπιέν. (Πολύ καλά), απάντησε ο Δεριγνί.

9. Τον καιρό που ο Κολοκοτρώνης ήταν με το «Μαύρο Στόλο» κι είχε γίνει ο φόβος και ο τρόμος των κουρσάρων στο Αιγαίο, έζησε καινούργια στέρηση και κινδύνους που τον ατσάλωσαν. Κάποτε πούεμεινε μέρες χωρίς να φουμάρει, έσκισε το τσιμπούκι του, έξισε τη νικοτίνη από μέσα κι έφτιαξε μ' αυτή τσιγάρο. Το αηδίασε:

- Όρσε μωρέ άνθρωπος, φώναξε, που θέλει να λευτερώσει τον τόπο του και δεν μπορεί να λευτερωθεί ο ίδιος από ένα συνήθιο. Θεέ μου συγχώραμε.

Πέταξε το τσιμπούκι και το τσιγάρο στη θάλασσα κι από τότε δεν ξανακάπνισε.

Πηγή: koukfamily.blogspot.gr